

Maciej Błażewski

Uniwersytet Wrocławski

e-mail: maciej.blazewski@uwr.edu.pl

SWOBODA ZAPEWNIENIA DOSTĘPU DO USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH W PROCESIE BUDOWLANYM

FREEDOM OF PROVIDING ACCESS TO TELECOMMUNICATION SERVICES IN THE CONSTRUCTION PROCESS

DOI: 10.15611/pn.2017.495.01

Streszczenie: Celem badawczym artykułu jest określenie zakresu i celu ograniczeń swobody zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych. Badania objęły przepisy prawa budowlanego, w tym ustawę Prawo budowlane oraz akty wykonawcze do tej ustawy. Badania zostały przeprowadzone metodą analityczno-dogmatyczną. Badania wykazały, że swoboda zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych jest ograniczona przez przepisy prawa budowlanego w sposób proporcjonalny do potrzeby ochrony bezpieczeństwa oraz przyrody i środowiska. Wyróżnia się dwa rodzaje ograniczeń: obowiązek spełnienia warunków technicznych przez obiekt budowlany oraz reglamentację rozpoczęcia robót budowlanych. Obowiązek spełnienia warunków technicznych przez ten obiekt jest wypełniony przez projektanta na etapie projektowania. Inwestor wypełnia obowiązek reglamentacji rozpoczęcia robót budowlanych poprzez złożenie wniosku o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie budowy.

Słowa kluczowe: wolność budowlana, reglamentacja, warunki techniczne.

Summary: The aim of the scientific article is to define the scope and the purpose of limitation of freedom of ensuring the access to telecommunications services. The research covered the act of construction law and the technical and construction regulations. The research was conducted by the analytical and dogmatic method. The research has shown that the freedom of ensuring the access to telecommunication services is limited in proportion to the needs of the protection of the security as well as the nature and the environment. There are two types of limitation: the obligation to fulfill the technical conditions by the construction works and the rationing of commencement of these works.

Keywords: freedom of construction, rationing, technical conditions.

1. Wstęp

Zapewnienie dostępu do usług telekomunikacyjnych w procesie budowlanym jest swobodą inwestora. Zapewnienie dostępu do tych usług oznacza wykonanie obiektu budowlanego albo instalacji i urządzeń służących umożliwieniu korzystania z usług telekomunikacyjnych bezpośrednio użytkownikom tego lub innego obiektu budowlanego. Swoboda jest elementem wolności budowlanej, której podmiotem jest inwestor. Sposób i zakres zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych jest ograniczony przez przepisy techniczno-budowlane poprzez określenie wymagań technicznych obiektów budowlanych oraz środków reglamentacji budowy tych obiektów. Przepisy prawa budowlane ograniczają tę swobodę także poprzez nałożenie obowiązku zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych do niektórych rodzajów obiektów. Ograniczenia te mają na celu uwzględnienie takich wartości, jak: bezpieczeństwo oraz ochrona przyrody i środowiska.

2. Wolność budowlana a wymagania zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych w procesie budowlanym

Zasada wolności budowlanej jest podstawową zasadą prawa budowlanego określającą sposób stanowienia oraz stosowania przepisów prawa budowlanego¹. Zasada wolności budowlanej obejmuje swobodę zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych. Swoboda ta dotyczy określenia, czy obiekt budowlany będzie posiadał dostęp do usług telekomunikacyjnych oraz zakresu tego dostępu. Podmiotem tej swobody jest inwestor.

Swoboda ta ma względny charakter, ponieważ powinna uwzględniać zasadę realizacji wymagań prawnych i technicznych w procesie budowlanym, a także przepisy techniczno-budowlane konkretyzujące tę zasadę². Przepisy te są wyrażone w aktach wykonawczych do ustawy Prawo budowlane³. Ograniczenia dotyczą obiektów budowlanych realizowanych przez inwestora oraz innych obiektów budowlanych, na które będzie oddziaływał obiekt budowany przez inwestora. Ograniczenia mają na celu ochronę wartości wyrażonych w tych przepisach. Chronionymi wartościami są: bezpieczeństwo oraz odpowiedni stan przyrody i środowiska.

Przepisy techniczno-budowlane nakładają na inwestora obowiązek zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych w niektórych rodzajach obiektów budowlanych poprzez wykonanie urządzeń i instalacji w tych obiektach. Tymi urządzeniami

¹ Z. Leoński, *Prawo budowlane*, [w:] Z. Leoński, M. Szewczyk (red.), *Zasady prawa budowlanego i zagospodarowania przestrzennego*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz – Poznań 2002, s. 207-208; M. Błażewski, *Polski proces budowlany*, AT Wydawnictwo, Kraków 2014, s. 18; M. Błażewski, *Prawo budowlane*, [w:] M. Miemiec (red.), *Materialne prawo budowlane*, Lex a Wolters Kluwer business, Warszawa 2013, s. 237.

² Zob. M. Błażewski, *Polski proces...*, s. 19-21.

³ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 290, dalej: p.b.

i instalacjami są: urządzenie telekomunikacyjne w skrajni budowli przeznaczone do bezpośredniego współdziałania z pojazdem kolejowym⁴; urządzenia telekomunikacyjne stanowiące wyposażenie linii kolejowej⁵; instalacje zasilające telekomunikacyjne stanowiące wyposażenie budowli morskiej⁶; instalacje telekomunikacyjne wewnątrz budynku⁷.

Przepisy techniczno-budowlane wprowadzają ograniczenia swobody dotyczące uwzględniania oddziaływania na inne obiekty budowlane. Ograniczenia są związane z budową: kolejowej budowli towarzyszącej, stanowiącej budowlę i urządzenia telekomunikacyjne⁸; urządzeń sieci telekomunikacyjnej⁹; obiektu budowlanego łączności, mieszczącego zespoły urządzeń telekomunikacyjnych¹⁰; wolno stojącej kabiny telefonicznej, szafy i słupka telekomunikacyjnego¹¹; sieci telekomunikacyjnej¹²; przyłączy telekomunikacyjnych¹³; telekomunikacyjnej linii kablowej¹⁴; linii telekomunikacyjnej stanowiącej infrastrukturę techniczną umieszczoną w pasie drogowym niezwiązaną z drogą¹⁵; linii telekomunikacyjnej stanowiącej urządzenia infrastruktury technicznej umieszczone w pasie drogowym niezwiązane z autostradą¹⁶; urządzeń telekomunikacyjnych służących do prowadzenia ruchu pojazdów metra¹⁷; telekomunikacyjnego obiektu budowlanego, czyli linii kablowej podziemnej, linii kablowej nadziemnej, kanalizacji kablowej, kontenera telekomunikacyjnego, szafy kablowej oraz wolno stojącej konstrukcji wsporczej anten i urządzeń

⁴ § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 września 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, Dz.U. z 1998 r., nr 151, poz. 987, dalej: r.w.t.b.k.

⁵ § 13 ust. 3 pkt 4 r.w.t.b.k.

⁶ § 223 ust. 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 1 czerwca 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać morskie budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie, Dz.U. z 1998 r., nr 101, poz. 645 r.w.t.b.h.

⁷ Art. 29 ust. 1 pkt 27 p.b.

⁸ § 4 pkt 2 lit. d oraz § 8 ust. 1 pkt 5 r.w.t.b.k.

⁹ § 118 ust. 1, 4 r.w.t.b.k.

¹⁰ § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Łączności z dnia 21 kwietnia 1995 r. w sprawie warunków technicznych zasilania energią elektryczną obiektów budowlanych łączności, Dz.U. z 1995 r., nr 50, poz. 271.

¹¹ Art. 29 ust. 1 pkt 7 p.b.

¹² Art. 29 ust. 1 pkt 19a lit. e p.b.

¹³ Art. 29 ust. 1 pkt 20 p.b.

¹⁴ Art. 29 ust. 1 pkt 20a p.b.

¹⁵ § 140 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, Dz.U. z 2016 r., poz. 124, dalej: r.w.t.d.p.

¹⁶ § 81 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących autostrad płatnych, Dz.U. z 2002 r., nr 12, poz. 116, dalej: r.w.t.a.p.

¹⁷ § 3 pkt 26 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 17 czerwca 2011 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane metra i ich usytuowanie, Dz.U. z 2011 r., nr 144, poz. 859.

radiowych, w tym wolno stojących masztów antenowych i wolno stojących wież antenowych¹⁸.

3. Uczestnicy procesu budowlanego obowiązani zapewnić dostęp do usług telekomunikacyjnych

Przepisy prawa budowlanego dotyczące zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych określają obowiązki części uczestników procesu budowlanego, którzy mają na celu umożliwić prawidłowe korzystanie z obiektu budowlanego przez jego bezpośrednich użytkowników oraz bezpieczeństwo osób trzecich. Bezpośrednim użytkownikiem jest podmiot korzystający z podstawowych funkcji obiektu budowlanego. Osobą trzecią jest podmiot, na którego oddziałuje użytkowany obiekt budowlany.

Uczestnicy procesu budowlanego określają usytuowanie oraz konstrukcję obiektu budowlanego. Uczestnikami procesu budowlanego, których dotyczą te obowiązki, są: inwestor oraz projektant. Inwestor powinien określić usytuowanie obiektu na obszarze wyposażonym w sieć i urządzenia telekomunikacyjne¹⁹. Inwestor ma także obowiązek zorganizowania procesu budowlanego z uwzględnieniem przepisów prawa budowlanego²⁰. Obowiązek ten obejmuje m.in. ustanowienie projektanta oraz wykonywanie czynności prawnych związanych z procesem budowlanym, takich jak wniesienie wniosku o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie budowy²¹. Podstawowym obowiązkiem projektanta jest m.in. opracowanie projektu budowlanego zgodnie z tymi przepisami, w tym warunkami technicznymi²².

Przepisy prawa budowlanego, w tym warunki techniczne ograniczające uczestników procesu budowlanego służą m.in. zapewnieniu prawidłowego korzystania z obiektu budowlanego przez bezpośrednich użytkowników: linii kolejowych²³, budowli morskich²⁴ oraz innych budynków²⁵.

Warunki techniczne chronią osoby trzecie przed negatywnym oddziaływaniem urządzeń oraz instalacji zapewniających dostęp do usług telekomunikacyjnych.

¹⁸ § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie, Dz.U. z 2005 r., nr 219, poz. 1864, dalej: r.w.t.o.b.

¹⁹ Art. 1 ust. 4 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 778.

²⁰ Art. 18 ust. 1 p.b.

²¹ W myśl art. 18 ust. 1 pkt 1 p.b., inwestor ma obowiązek zapewnienia opracowania projektu budowlanego i stosownie do potrzeb innych projektów. Inwestor wykonuje ten obowiązek poprzez ustanowienie projektanta. Zgodnie z art. 28 ust. 1 oraz art. 30 ust. 1 p.b., pozwolenie na budowę oraz zgłoszenie budowy nadają inwestorowi uprawnienia do wykonania robót budowlanych.

²² Art. 20 ust. 1 pkt 1 p.b.

²³ § 13 ust. 3 pkt 4 r.w.t.b.k.

²⁴ § 223 ust. 1 pkt 1 lit. c r.w.t.b.h.

²⁵ Art. 29 ust. 1 pkt 27 p.b.

Osobami tymi są m.in. uczestnicy ruchu na drodze publicznej²⁶ lub autostradzie²⁷ oraz osoby wykonujące pracę w pobliżu urządzeń wytwarzających pole elektromagnetyczne²⁸.

4. Cel ograniczeń swobody zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych

Zasada realizacji wymagań prawnych i technicznych w procesie budowlanym, a także przepisy techniczno-budowlane konkretyzujące tę zasadę mają na celu ochronę takich wartości, jak: bezpieczeństwo oraz ochrona przyrody i środowiska²⁹. Regulacje te ograniczają swobodę dostępu do usług telekomunikacyjnych.

Przepisy techniczno-budowlane zapewniają ochronę bezpieczeństwa użytkowników obiektu budowlanego oraz osób trzecich znajdujących się w pobliżu tego obiektu. Wartości te są chronione przez przepisy techniczno-budowlane dotyczące szczególnych obiektów budowlanych. Urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązane z drogą, umieszczone w pasie drogowym, w tym linie telekomunikacyjne, nie mogą naruszać elementów technicznych drogi oraz nie mogą przyczyniać się do czasowego lub trwałego zagrożenia bezpieczeństwa ruchu³⁰. Urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązane z autostradą, w tym linie telekomunikacyjne, umieszczone w pasie drogowym, nie mogą przyczyniać się do zagrożenia bezpieczeństwa uczestników ruchu³¹. Wolno stojące konstrukcje wsporczych anten i urządzeń radiowych powinny być usytuowane w sposób zapewniający bezpieczeństwo i higienę pracy w pobliżu urządzeń wytwarzających pole elektromagnetyczne³².

Warunki techniczne zapewniają także ochronę przyrody i środowiska. Urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązane z drogą, umieszczone w pasie drogowym, w tym linie telekomunikacyjne, nie mogą wpływać negatywnie na system korzeniowy drzew rosnących w pasie drogowym³³. Wolno stojące konstrukcje wsporczych anten i urządzeń radiowych powinny być usytuowane w sposób zapewniający ochronę przed polem elektromagnetycznym z uwzględnieniem dopuszczalnych poziomów promieniowania, jakie mogą występować w środowisku³⁴.

²⁶ § 140 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 r.w.t.d.p.

²⁷ § 81 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 r.w.t.a.p.

²⁸ § 9 pkt 2 r.w.t.t.o.b.

²⁹ M. Błażewski, *Ochrona wartości w procesie budowlanym*, [w:] J. Zimmermann (red.), *Wartości w prawie administracyjnym*, Lex a Wolters Kluwer business, Warszawa 2015, s. 307-308.

³⁰ § 140 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 r.w.t.d.p.

³¹ § 81 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 r.w.t.a.p.

³² § 9 pkt 2 r.w.t.t.o.b.

³³ § 140 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 r.w.t.d.p.

³⁴ § 9 pkt 1 r.w.t.t.o.b.

5. Zakres ograniczenia swobody zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych

Proces budowlany obejmuje cztery etapy: projektowanie, budowę, utrzymanie i rozbiórkę obiektu budowlanego³⁵. Swoboda dostępu do usług telekomunikacyjnych, jako element zasady wolności budowlanej, jest ograniczona na etapie projektowania oraz budowy obiektu budowlanego. Etap projektowania dotyczy określenia zamierzonego obiektu budowlanego. Etap budowy obejmuje czynności prawne oraz faktyczne służące wykonaniu tego obiektu. Czynnościami prawnymi są m.in. wniesienie wniosku o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie budowy. Czynnościami faktycznymi są m.in. realizowane roboty budowlane zgodnie z przepisami prawa budowlanego. Z tymi dwoma etapami związane są dwa rodzaje ograniczeń swobody dostępu do usług telekomunikacyjnych: obowiązek spełnienia warunków technicznych przez zamierzony obiekt budowlany oraz reglamentacja rozpoczęcia robót budowlanych.

Ograniczenia dotyczące projektowania obiektu budowlanego są określone przez przepisy techniczno-budowlane konkretyzujące zasadę realizacji wymagań prawnych i technicznych w procesie budowlanym. Inwestor, a także ustanowiony przez niego projektant powinni uwzględnić te przepisy techniczno-budowlanego podczas opracowania projektu budowlanego, tak aby obiekt budowlany spełniał warunki techniczne³⁶.

Ograniczenia dotyczące budowy obiektu budowlanego są związane ze środkami reglamentującymi. Inwestor przed rozpoczęciem wykonania tego obiektu powinien złożyć organowi administracji architektoniczno-budowlanej wniosek o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie budowy³⁷. Niektóre rodzaje obiektów budowlanych nie wymagają uzyskania zgody tego organu.

6. Warunki techniczne ograniczające swobodę zapewniania dostępu do usług telekomunikacyjnych

Przepisy techniczno-budowlane dotyczące zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych mają na celu zapewnienie prawidłowego użytkowania określonego obiektu budowlanego lub innych obiektów.

Przepisy prawa budowlanego dotyczące rur i osprzętu rur kanalizacji kablowej oraz zwieńczenia studni kablowych i zasobników kablowych określają minimalne

³⁵ Zgodnie z art. 1 p.b., ustawa Prawo budowlane normuje m.in. działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki obiektu budowlanego.

³⁶ W myśl art. 18 ust. 1 pkt 1 p.b., inwestor ma obowiązek zapewnić opracowanie projektu budowlanego oraz innych projektów. Inwestor wykonuje ten obowiązek, ustanawiając projektanta. Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 1 p.b., projektant powinien opracować projekt budowlany zgodnie z wymaganiami m.in.: ustawy Prawo budowlane, obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

³⁷ Art. 30 ust. 5 zd. 1 oraz art. 32 ust. 4a p.b.

wartości odporności na ściskanie oraz na nacisk z góry, zróżnicowane w zależności od miejsca położenia³⁸. Warunki techniczne dotyczące ochrony sieci telekomunikacyjnej i urządzeń telekomunikacyjnych określają także wymagania przed przepięciami i przetężeniami powstającymi w torach kablowych i napowietrznych³⁹.

Regulacje dotyczące procesu budowlanego wyważają możliwości zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych oraz użytkowania innych obiektów, których elementy techniczne, wartość użytkowania oraz właściwości konstrukcyjne i użytkowe nie mogą być naruszone. Urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązane z drogą, w tym linie telekomunikacyjne, nie mogą naruszać elementów technicznych drogi oraz przyczyniać się do czasowego lub trwałego zmniejszenia wartości użytkowej drogi⁴⁰. Urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązane z autostradą umieszczone w pasie drogowym, w tym linie telekomunikacyjne, nie mogą naruszać elementów technicznych autostrady oraz przyczyniać się do zmniejszenia wartości użytkowej autostrady⁴¹. Warunki techniczne usytuowania zbliżeń telekomunikacyjnego obiektu budowlanego do innych obiektów budowlanych, w tym skrzyżowań z innymi obiektami budowlanymi i śródlądowymi wodami powierzchniowymi, powinny zapewnić zachowanie właściwości konstrukcyjne i użytkowe innych obiektów budowlanych⁴².

Warunki techniczne odnoszą się także do położenia, oddzielenia i odległości obiektu zapewniającego dostęp do usług telekomunikacyjnych względem innych obiektów. Warunki te określają minimalną głębokość podstawową ułożenia linii kablowej podziemnej, która jest telekomunikacyjnym obiektem budowlanym⁴³. W myśl tych warunków usytuowanie kanalizacji kablowej w pasie drogowym powinno ograniczyć liczbę zbliżeń i skrzyżowań tej kanalizacji z innymi obiektami budowlanymi oraz śródlądowymi wodami powierzchniowymi⁴⁴. Przepisy techniczno-budowlane określają także minimalną odległość: przewodów telekomunikacyjnych od zbiorników i rurociągów technologicznych w stacjach paliw płynnych⁴⁵; odległość linii telekomunikacyjnych od rurociągów przesyłowych dalekosiężnych⁴⁶

³⁸ § 6 ust. 5-6 r.w.t.t.o.b.

³⁹ § 8 r.w.t.t.o.b.

⁴⁰ § 140 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 r.w.t.d.p.

⁴¹ § 81 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 r.w.t.a.p.

⁴² § 6 ust. 3-4 r.w.t.t.o.b.

⁴³ § 5 ust. 1 w zw. z § 3 pkt 2 r.w.t.t.o.b.

⁴⁴ § 6 ust. 2 r.w.t.t.o.b.

⁴⁵ § 101 pkt 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie, Dz.U. z 2014 r., poz. 1853, dalej: r.w.t.b.p.p.

⁴⁶ § 141 ust. 1 i 4 r.w.t.b.p.p.

oraz gazociągów⁴⁷; odległość osiową kabli telekomunikacyjnych współbieżnie prowadzonych rurociągiem przesyłowym dalekosiężnym⁴⁸.

7. Reglamentacja wykonania obiektów budowlanych zapewniających dostęp do usług telekomunikacyjnych

Drugim rodzajem ograniczenia są środki reglamentujące wybudowanie obiektów budowlanych zapewniających dostęp do usług telekomunikacyjnych. Środkami reglamentacji są: pozwolenie na budowę oraz zgłoszenie budowy⁴⁹. Przepisy prawa budowlanego określają także objekty budowlane, których wykonanie nie podlega reglamentacyjnej ingerencji administracji⁵⁰. Zróżnicowany charakter środków reglamentacji jest związany ze stopniem skomplikowania robót budowlanych lub planowanego obiektu budowlanego⁵¹.

Pozwolenie na budowę jest decyzją administracyjną, wydawaną na wniosek inwestora zamierzającego wykonać obiekt budowlany. Zasadą jest wykonywanie robót budowlanych na podstawie pozwolenia na budowę, a ustawa Prawo budowlane określa katalog robót, których realizacja nie wymaga wcześniejszego uzyskania pozwolenia na budowę⁵².

Zgłoszenie budowy jest uproszczonym środkiem reglamentacji⁵³. Zgłoszenie określa rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia⁵⁴. Organ administracji architektoniczno-budowlanej wyraża milczącą zgodę na zgłoszoną budowę lub wnosi sprzeciw w drodze decyzji administracyjnej w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia⁵⁵. Zgłoszenie budowy jest niezbędne do wykonania sieci telekomunikacyjnych⁵⁶ oraz przyłączy telekomunikacyjnych⁵⁷.

⁴⁷ § 18 ust. 1-2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, Dz.U. z 2013 r., poz. 640.

⁴⁸ § 148 r.w.t.b.p.p.

⁴⁹ S. Jędrzejewski, *Proces budowlany. Zagadnienia administracyjno-prawne*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz 1995, s. 87.

⁵⁰ Art. 29 w zw. z art. 28 ust. 1 p.b. Zob. W. Sz wajdler, *Prawne problemy procesu budowlanego*, [w:] W. Sz wajdler, T. Bąkowski (red.), *Proces inwestycyjno-budowlany. Zagadnienia administracyjno-prawne*, TNOiK „Dom Organizatora”, Toruń 2004, s. 305-306.

⁵¹ K. Małysa-Sulińska, *Administracyjnoprawne aspekty inwestycji budowlanych*, Lex a Wolters Kluwer business, Warszawa 2012, s. 126.

⁵² *Ibidem*, s. 126.

⁵³ S. Jędrzejewski, *op. cit.*, s. 87; H. Kisilowska, *Prawo budowlane z umowami w działalności inwestycyjnej. Komentarz*, red. H. Kisilowska, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2010, s. 163.

⁵⁴ Art. 30 ust. 2 zd. 1 p.b.

⁵⁵ Art. 30 ust. 5 zd. 2 p.b. Zob. L. Bar, E. Radziszewski, *Kodeks budowlany. Komentarz*, Wydawnictwa Prawnicze, Warszawa 1999, s. 84-85; J. Siegień, *Prawo budowlane. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa 2003, s. 224.

⁵⁶ Art. 29 ust. 1 pkt 19a lit. c w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 1 p.b.

⁵⁷ Art. 29 ust. 1 pkt 20 w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 1a p.b.

Przepisy prawa budowlanego wyłączają spod reglamentacji budowę wolno stojących kabin telefonicznych, szaf i słupków telekomunikacyjnych⁵⁸, telekomunikacyjnych linii kablowych⁵⁹ oraz instalacji telekomunikacyjnych wewnątrz budynku⁶⁰.

8. Zakończenie

Swoboda zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych jest jednym z elementów wolności budowlanej, zatem podmiotem tej swobody jest inwestor, czyli podmiot wolności budowlanej. Swoboda ma na celu umożliwienie bezpośrednim użytkownikom obiektu budowlanego korzystanie z tych usług. Ograniczenia swobody zapewnienia dostępu do usług telekomunikacyjnych są związane z wyważeniem zasady wolności budowlanej oraz zasady realizacji wymagań prawnych i technicznych. Przepisy prawa budowlanego wprowadzają ograniczenia tej swobody w celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników obiektu i osób trzecich oraz ochrony przyrody i środowiska. Ograniczenia są proporcjonalne w stosunku do potrzeb realizacji tych celów. Ograniczenia oznaczają nałożenie na projektanta obowiązku opracowania projektu budowlanego z uwzględnieniem warunków technicznych oraz na inwestora obowiązku złożenia wymaganego wniosku o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie budowy przed rozpoczęciem robót budowlanych.

Literatura

- Bar L., Radziszewski E., 1999, *Kodeks budowlany. Komentarz*, Wydawnictwa Prawnicze, Warszawa.
- Błażewski M., 2013, *Prawo budowlane*, [w:] M. Miemieć (red.), *Materialne prawo budowlane*, Lex a Wolters Kluwer business, Warszawa.
- Błażewski M., 2014, *Polski proces budowlany*, AT Wydawnictwo, Kraków.
- Błażewski M., 2015, *Ochrona wartości w procesie budowlanym*, [w:] J. Zimmermann (red.), *Wartości w prawie administracyjnym*, Lex a Wolters Kluwer business, Warszawa.
- Jędrzejewski S., 1995, *Proces budowlany. Zagadnienia administracyjno-prawne*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz.
- Kisilowska H., 2010, *Prawo budowlane z umowami w działalności inwestycyjnej. Komentarz*, red. H. Kisilowska, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa.
- Leoński Z., 2002, *Prawo budowlane*, [w:] Z. Leoński, M. Szewczyk (red.), *Zasady prawa budowlanego i zagospodarowania przestrzennego*, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz – Poznań.
- Małyśa-Sulińska K., 2012, *Administracyjnoprawne aspekty inwestycji budowlanych*, Lex a Wolters Kluwer business, Warszawa.
- Sięgień J., 2003, *Prawo budowlane. Komentarz*, C.H. Beck, Warszawa.
- Szwajdler W., 2004, *Prawne problemy procesu budowlanego*, [w:] W. Szwajdler, T. Bąkowski (red.), *Proces inwestycyjno-budowlany. Zagadnienia administracyjno-prawne*, TNOiK „Dom Organizatora”, Toruń.

⁵⁸ Art. 29 ust. 1 pkt 7 p.b.

⁵⁹ Art. 29 ust. 1 pkt 20a p.b.

⁶⁰ Art. 29 ust. 1 pkt 27 p.b.